

U Z A S A D N I E N I E

Projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 19 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. ...), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z tym przepisem Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory ofert, o których mowa w art. 14 ust. 1, 1a i 2,
- 2) ramowe wzory umów, o których mowa w art. 16 ust. 1, 1a i 6,
- 3) wzory sprawozdań, o których mowa w art. 18

– uwzględniając konieczność zapewnienia niezbędnych informacji dotyczących wykonania zadania publicznego oraz biorąc pod uwagę liczbę oferentów, sposób i czas realizacji zadania publicznego, a także sposób jego rozliczenia.

Z dniem 1 września 2026 r. wejdą w życie przepisy ustawy z dnia 19 czerwca 2026 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (Dz. U. poz. ...), która wprowadziła zmiany w ustawie, w szczególności dotyczące zakresu danych i informacji zawartych w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, w treści ofert realizacji zadania publicznego oraz w treści sprawozdań z wykonania tych zadań.

W związku z tym zaistniała konieczność wydania nowego rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań, które określi wzory tych dokumentów uwzględniające wprowadzone zmiany ustawowe. Projektowane rozporządzenie przewiduje zatem określenie w załącznikach do rozporządzenia nowych wzorów oferty realizacji zadania publicznego i oferty wspólnej realizacji zadania publicznego, ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań, o których mowa w art. 18 ust. 4 i 5 ustawy.

Najistotniejszą zmianą wynikającą z nowelizacji ustawy jest konieczność dostosowania zawartych w ofertach realizacji zadania publicznego oraz w sprawozdaniach z wykonania tych zadań, jak również w postanowieniach umów dotyczących realizacji zadań publicznych, informacji dotyczących wkładów własnych organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy wnoszonych na poczet realizacji zadania publicznego.

Ustawa z dnia 19 czerwca 2026 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych przesądziła, że w przypadku zlecenia zadania publicznego w formie w wsparcia jego realizacji podmiot realizujący zadania ma obowiązek zapewnić, co do zasady¹, wyłącznie wkład osobowy lub wkład rzeczowy, gwarantujący prawidłowe wykonanie zadania publicznego. Przy czym, w przypadku gdy organ administracji publicznej zlecający realizację zadania przewiduje taką możliwość, dopuszczone jest zastąpienie przez organizację tych wkładów środkami finansowymi.

W przypadku wzoru oferty realizacji zadania publicznego oraz wzoru oferty wspólnej realizacji zadania publicznego, określonych w załącznikach nr 1 i 2 do projektu rozporządzenia, zmiany wprowadzane w stosunku do wzorów obecnie obowiązujących, mające na celu dostosowanie ich do aktualnego brzmienia ustawy w zakresie opisu wymaganego wkładu własnego oferenta, obejmują m.in. część IV oferty opisującą charakterystykę oferenta w zakresie mającym znaczenie dla realizacji zadania publicznego oraz część V.2. oferty prezentującą źródła finansowania kosztów realizacji zadania publicznego. Stosowne odzwierciedlenie regulacji ustawowych wprowadzono także w ramowych wzorach umów dotyczących realizacji zadania publicznego, określonych w załącznikach nr 3 i 4 do projektu rozporządzenia (w postanowieniach dotyczących finansowania zadania publicznego), oraz we wzorach sprawozdań z wykonania zadań publicznych, określonych w załącznikach nr 5 i 6 do projektu rozporządzenia (w części dotyczącej rozliczenia wydatków ze względu na źródło finansowania zadania publicznego).

Istotną zmianą wprowadzaną projektem rozporządzenia jest także uwzględnienie we wzorach ofert realizacji zadania publicznego oraz ramowych wzorach umów o realizację zadania publicznego informacji dotyczących dostępności planowanego zadania publicznego dla osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411). Należy wskazać, że na zasadność uzupełnienia w tym zakresie wzorów dokumentów wskazywała Najwyższa Izba Kontroli. Uzupełnienie brzmienia wzorów ofert i ramowych wzorów umów o opisy i postanowienia dotyczące tych kwestii stanowi odpowiedź na wnioski *de lege ferenda* zawarte w „Informacji o wynikach kontroli nr P/25/050 – Realizacja przez samorządowe jednostki organizacyjne obowiązków w zakresie zapewniania dostępności

¹ Wyjątek od tej zasady dotyczy dofinansowywania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, w przypadku których wniesienie środków finansowych własnych lub środków finansowych pochodzących z innych źródeł jest obowiązkowe.

osobom ze szczególnymi potrzebami”². We wnioskach z tej kontroli Najwyższa Izba Kontroli postulowała „podjęcie działań przez Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, zmierzających do: (...) zmiany rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań, tj. dodania we wzorach ofert i ramowych umów postanowień/klauzul związanych z zapewnieniem przez zleceńbiorców dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z tematyką zadania publicznego.”.

Projektowane rozporządzenie przewiduje, że we wzorach oferty oraz oferty wspólnej realizacji zadania publicznego zostaną zawarte opisy dostępności planowanego zadania publicznego dla osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami – w sytuacjach, gdzie jest to wymagane. Analogicznie, w ramowych wzorach umowy o realizację zadania publicznego oraz umowy o realizację zadania publicznego na podstawie oferty wspólnej zostanie określone, czy w związku z realizacją zadania publicznego podmiot realizujący zadanie ma obowiązek zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, czy też – z uwagi na charakter realizowanego zadania publicznego – nie ma takiego obowiązku. Jeżeli taki obowiązek będzie spoczywał na podmiocie realizującym umowę, umowa będzie wskazywała, że wypełnienie tego obowiązku nastąpi w sposób opisany w ofercie realizacji zadania publicznego, stanowiącej integralną część umowy.

Poza dostosowaniem brzmienia wzorów dokumentów stosowanych przy zlecaniu realizacji zadań publicznych do zmian ustawowych, projektodawca dostrzegł również potrzebę doprecyzowania i uaktualnienia szeregu informacji zawartych we wzorach ofert realizacji zadania publicznego oraz wzorach sprawozdań z wykonania tych zadań, jak również licznych postanowień zawartych w ramowych wzorach umów dotyczących realizacji zadań publicznych. Zmiany te znajdują oparcie w praktyce stosowania wzorów tych dokumentów, tak przez organizacje pozarządowe i inne podmioty ubiegające się o realizację zadań publicznych, jak i organy administracji publicznej, w szczególności jednostki samorządu terytorialnego, zlecające realizację tych zadań. Ponadto w projektowanych wzorach dokumentów dokonano korekty językowej i redakcyjnej, mającej na celu zwiększenie poprawności, precyzji i czytelności tych dokumentów, a jednocześnie ujednolicono sposób

² Zob. <https://www.nik.gov.pl/kontrole/P/25/050/>.

redakcji oraz prezentacji graficznej zawartych w nich informacji. Przykładowo, w celu lepszego zaakcentowania zasad sporządzania wskazanych dokumentów, pouczenia co do sposobu wypełniania oferty realizacji zadania publicznego oraz sprawozdania z wykonania tego zadania, jak również pouczenie co do sposobu stosowania ramowego wzoru umowy, zostały przeniesione na początek tych dokumentów.

W tym miejscu szczególnie warto podkreślić znaczenie pouczenia zawartego w ramowych wzorach umów dotyczących realizacji zadania publicznego. W pkt 1 pouczenia jednoznacznie wskazano, że w umowie można wprowadzać postanowienia w celu dostosowania jej treści do zlecanego zadania publicznego – pod warunkiem jednak, że wprowadzane zmiany nie są sprzeczne z treścią ramowego wzoru umowy, nie prowadzą do modyfikacji istoty postanowień umowy oraz nie naruszają praw i obowiązków stron umowy wynikających z przepisów ustawy oraz innych przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Celem wprowadzenia tego pouczenia jest wyraźnie podkreślenie ramowego charakteru wzoru umowy, który z jednej strony zapewnia elastyczność w dostosowaniu go do konkretnego przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego, a jednocześnie stanowi „fundament” dla konstruowania stosunku prawnego łączącego organ administracji publicznej zlecający zadania publiczne z podmiotem je realizującym, który nie może być zmieniany w sposób sprzeczny z istotą tego stosunku, określoną w postanowieniach ramowego wzoru umowy, i powszechnie obowiązującym prawem.

Przechodząc do omówienia zmian merytorycznych wprowadzonych projektem rozporządzenia, należy wskazać, że w stosunku do obecnie obowiązujących ramowych wzorów umowy o realizację zadania publicznego oraz umowy o realizację zadania publicznego na podstawie oferty wspólnej, zmiany w postanowieniach ramowych wzorów umów obejmują w szczególności:

- 1) zastąpienie dotychczas stosowanych określeń stron umowy, tj. „Zleceniodawca” i „Zleceniobiorca”, określeniami „Zlecający” i „Realizujący” – dla podkreślenia szczególnego charakteru prawnego umów o realizację zadania publicznego, łączącego w sobie cechy stosunku administracyjnoprawnego oraz umowy cywilnoprawnej, przy jednoczesnym zaznaczeniu odrębności tych umów od umów cywilnoprawnych;
- 2) wskazanie, że jeżeli wskutek zmiany wartości wkładu osobowego oraz wkładu rzeczowego oraz wysokości środków finansowych własnych lub środków finansowych pochodzących z innych źródeł, zmniejszy się wartość tych wkładów lub tych środków w stosunku do

wydatkowanej kwoty dotacji, to stanowić to będzie naruszenie postanowień umowy skutkujące uznaniem dotacji za pobraną w nadmiernej wysokości, z tym, że:

- a) dotację pobraną w nadmiernej wysokości stanowi wyłącznie kwota odpowiadająca wartości niezapewnionego wkładu własnego (wkładu osobowego lub wkładu rzeczowego, lub środków finansowych własnych lub środków finansowych pochodzących z innych źródeł, o których mowa w ust. 5 umowy), przy czym nie może ona przekroczyć wartości dotacji, przekazanej na realizację zadania publicznego,
 - b) w przypadku zadania publicznego, realizowanego w okresie od 2 do 5 lat budżetowych dotację pobraną w nadmiernej wysokości stanowi wyłącznie kwota odpowiadająca wartości niezapewnionego wkładu własnego w danym roku budżetowym;
- 3) modyfikację oraz rozszerzenie postanowień umowy dotyczących kontroli wykonania zadania publicznego.

W stosunku do dotychczasowego brzmienia postanowień ujętych we wzorze umowy, postanowienia umowy rozszerzono o przepis ograniczający częstotliwość oraz czas trwania kontroli (co do zasady, jedna kontrola w każdym roku realizacji zadania publicznego, trwająca maksymalnie do 30 dni od dokonania pierwszej czynności kontrolnej), uwzględniono możliwość jednokrotnego przedłużenia czasu trwania kontroli (nie więcej niż o 30 dni, z uwagi na nieprzewidziane trudności lub szczególnie szeroki zakres kontroli), a także wskazano, że kontrola lub poszczególne jej czynności mogą być przeprowadzane przez osoby upoważnione przez Zlecającego w siedzibie Realizującego, w innym miejscu, w którym jest prowadzona działalność Realizującego, w miejscu realizacji zadania publicznego oraz w siedzibie Zlecającego. W postanowieniach wskazano także, że czynności kontrolne wykonuje się w sposób sprawny i w miarę możliwości niezakłócający działalności Realizującego. W przypadku gdy Realizujący zgłosi pisemnie Zlecającemu, że wykonywane czynności kontrolne uniemożliwiają mu prowadzenie działalności, konieczność podjęcia tych czynności Zlecający będzie miał obowiązek uzasadnić w aktach kontroli. Ponadto w postanowieniach dotyczących kontroli wykonania zadania publicznego określono, w jakich okolicznościach sporządza się protokół z czynności kontrolnych, wskazano na obowiązek sporządzenia projektu informacji pokontrolnej i doręczenia jej Realizującemu, dookreślono informacje dotyczące możliwości zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń do tej informacji oraz ich rozpatrzenia przez organ przeprowadzający kontrolę. Wskazano ponadto elementy informacji

pokontrolnej, termin jej sporządzenia oraz sposób postępowania po jej doręczeniu Realizującemu;

- 4) ograniczenie możliwości żądania od Realizującego złożenia sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego – przez wskazanie, że Zlecający może żądać takiego sprawozdania nie częściej niż raz w roku oraz nie wcześniej niż po upływie czterech miesięcy od początku realizacji zadania publicznego w danym roku;
- 5) ustalenie, że w przypadku niezłożenia sprawozdania z wykonania zadania publicznego, pobrana przez Realizującego dotacja albo jej część zostanie uznana za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, a Zlecający określi kwotę dotacji albo jej części podlegającą zwrotowi, biorąc pod uwagę w szczególności przedstawione przez Realizującego dowody dotyczące realizacji zadania publicznego, zakresu działań zrealizowanych w ramach zadania publicznego zgodnie z umową oraz obiektywne okoliczności dotyczące przyczyn niezłożenia sprawozdania przez Realizującego. Informację o kwocie dotacji podlegającej zwrotowi wraz z określeniem przesłanek dotyczących ustalenia jej wysokości Zlecający przedstawi Realizującemu, który w terminie 7 dni będzie mógł złożyć zastrzeżenia do wysokości tej kwoty, przedstawiając dodatkowe dowody mające wpływ na ustalenie wysokości kwoty dotacji podlegającej zwrotowi. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń, Zlecający przedstawi Realizującemu informację dotyczącą powodów nieuwzględnienia tych zastrzeżeń;
- 6) wprowadzenie możliwości rozwiązania umowy przez strony na mocy porozumienia stron, bez konieczności spełnienia określonych warunków stanowiących podstawę takiego rozwiązania;
- 7) określenie w postanowieniach umowy, że zmiana terminu realizacji określonego w ofercie działania realizowanego w ramach zadania publicznego wymaga zawiadomienia Zlecającego w formie dokumentowej i uzyskania jego zgody na zmianę w tej samej formie, a tym samym zmiana ta nie skutkuje koniecznością zawarcia aneksu do umowy.

W przypadku wzorów sprawozdań z wykonania zadania publicznego, o których mowa w art. 18 ust. 4 i 5 ustawy, określonych odpowiednio w załącznikach nr 5 i nr 6 do rozporządzenia, wprowadzone zmiany mają, co do zasady, charakter porządkujący i dostosowujący te wzory do aktualnego brzmienia ustawy. Odpowiadają one opisanym wyżej zmianom wprowadzonym we wzorach ofert realizacji zadania publicznego.

W § 2 projektu rozporządzenia przewidziano przepis przejściowy wskazujący, że do zadań publicznych realizowanych w wyniku ofert realizacji zadania publicznego złożonych przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, realizowanych zarówno na podstawie ofert złożonych w trybie otwartego konkursu ofert, jak również w trybach, o których mowa w art. 11a–11c ustawy, znajdują zastosowanie przepisy dotychczasowe.

Z kolei § 3 projektu rozporządzenia przesądza o utracie mocy obowiązującej dotychczasowego rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057 oraz z 2025 r. poz. 1789).

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2026 r., tj. w terminie wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2026 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (Dz. U. poz. ...).

Należy wskazać, że brak jest możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane rozporządzenie nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a także nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 oraz z 2026 r. poz. 160) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Ponadto, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM
Aleksandra Wrochna
Dyrektor Departamentu Prawnego
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
/- podpisano elektronicznie/